הלכה · משנה תורה · מפרשים · השגות הראב״ד · ספר קניין

השגות הראב"ד על משנה תורה, הלכות שלוחין ושותפין

רבנו אברהם ב"ר דוד [הראב"ד] מפושקיירה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

השגות הראב"ד על משנה תורה, הלכות שלוחין ושותפין

רבנו אברהם ב"ר דוד [הראב"ד] מפושקיירה

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/השגות-הראבד-על-משנה-תורה-הלכות-שלוחין-ושותפין/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ג 4
פרק ב 4
הלכה ג 4
הלכה ו 4
הלכה ז 4
פרק ג 4
הלכה ב 4
הלכה ה 5
הלכה ז 5
הלכה יא 5
פרק ד 5
הלכה ב 5
הלכה ג 5
פרק ה 5
הלכה ג 5
פרק ו 5
הלכה ב 5
הלכה ג 6
הלכה ד 6
הלכה ה 6
פרק ז 6
הלכה א 6
פרק ח 6
הלכה א 6
הלכה ד 7
הלכה ז 7
פרק י 7
הלכה ה 7
הלכה ו 7

פרק א

הלכה ג

נתן מעות לשלוחו וכו'. א"א באמת כך הוא דרך הגמרא אלא שקשה לי כיון שאנו אומרים כל שינוי שהשליח משנה לעיוות מקחו וממכרו בטל בכל שהוא למה חייבו ר"נ לאותו שליח לקנותו לעצמו שלא באחריות ולחזור הוא למכרו למשלח באחריות יהיה מקחו בטל הואיל וטעה בשליחותו ונ"ל כל מה דאמרינן דעיות משהו בשליח מבטל המעשה ה"מ בזמן שהמשלח רוצה לבטל המעשה אבל המשלח ההוא רוצה היה המקח ורוצה שיתקן לו השליח את העוות וחייבו ר"נ וכן הדין לכל שליחות ובעל החיבור הזה חילק בין שליח שהודיע שהוא שליח לשליח שעושה סתם ולדבריו מעשה דר"נ אפשר סתם היה עכ"ל:

פרק ב

הלכה ג

וכן שנים שהתנו ביניהן שכל מי וכו' הרי המשלח פטור. א"א ובשבועת היסת עכ"ל:

הלכה ו

ראובן אומר במאה וכו' עד הרי הודה במקצת. א"א אין כאן שבועת התורה לפי שראובן אינו תובע אלא בגדו ואינו יודע שנמכר אלא מפי שמעון ואינו טוען לא במנה ולא בשום דבר מסויים אלא בגדו ומאן דלא סבר כן לא סבר כלום הילכך ישבע הסרסור שבועת היסת ויפטר:

ואם ידע הלוקח שחפץ זה של ראובן הוא וכו'. א"א וגם זה אינו כלום שלא יחזור ולא עוד אלא שאפילו הסרסור מודה יאמר הלוקח קנוניא אתם עושים עלי עכ"ל:

הלכה ז

כל סרסור שהודיע ללוקח וכו' עד שהרי לא פסק לו דמים וכו'. א"א כשהפקידו לו לא אמר לו כלום ואם אמר לו מכור לי חפץ זה בכמה שתמצא והרי מצא איך יחזור ויאמר איני רוצה דמים הללו עכ"ל:

פרק ג

הלכה ב

הקנה לזה שהרשה שליש או רביע וכו'. א"א דוקא שליש או רביע אבל אם אמר לו מאה דינרי ממה שיש לי ביד פלוני יהיו שלך לא ידון אלא על המאה:

הלכה ה

וכל הבא בהרשאה וכו'. א"א דוקא כשהוא עם בעל דינו בעיר אחת ומרשה לאחר לתבוע את חובו אבל אם היה בעל דינו בעיר אחרת מציל ממון חבירו הוי עכ"ל:

הלכה ז

היתה לו מלוה ביד אחר וכו' עד החוב בשטר. א"א אם לא מסר לו שטר חוב:

הלכה יא

ראובן שבא בהרשאת שמעון ותבע וכו' עד שיבא שמעון וישבע ויטול. א"א דומה שסותרין דבריו זה את זה שהרי אמר למעלה דהיכא דכפריה לא כתבינן הרשאה ואפשר שהוא מחלק בין שכפר קודם הרשאה לכופר אחר הרשאה וצריך אריכות בזה עכ"ל:

פרק ד

הלכה ב

האומנין שנשתתפו באומנות וכו' שאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם. א"א ורבותי הורו שאדם יכול להקנות את עצמו לחבירו בקניין כדין עבדים וכשם שמצינו באומרת יקדשו ידי לעושיהן עכ"ל:

הלכה ג

השותפין שהטילו לכיס וכו' עד אם מכרוהו חי והותירו או פחתו השכר או הפחת לאמצע. א"א לא נתחוורו דברים הללו כשמכרוהו חי אלא בריוח שהרויחו בו כשהוא חי במלאכתו מפני שהחלק הקטן צריך לגדול:

פרק ה

הלכה ג

הנותן מעות לחבירו וכו'. א"א זו התוספתא אינה מחוורת ואין למדין ממנה:

פרק ו

הלכה ב

תקנו חכמים שכל הנותן מעות לחבירו וכו' עד אין המתעסק חייב לשלם. א"א ולמה לא יהיה כשומר שכר על הפקדון והלא נוטל עליו שכר כפועל בטל:

הלכה ג

לפיכך אם הרויחו וכו' עד מפני שחצי המעות מלוה. א"א נראה לי שהוא שיבוש שכך אמרו חכמים תרי תלתי באגר פלגא בהפסד עכ"ל:

הלכה ד

וכן אם התנו שאם יהיה שם שכר וכו' עד ולא יראה לי זה. א"א ולי נראה שהוא מותר עם התנאי עכ"ל:

הלכה ה

נמצאת למד לפי מדה זו וכו' עד חייב לשלם השכר. א"א שיבוש סופר יש כאן ולא הבנתי אותו ונראה לי שכך הוא הדרך שלו נמצאת למד לפי מדה זו שאם התנו שיטול המתעסק רביע השכר אם פחתו לא יפחות למתעסק כלום שרביע ההפסד שהוא חייב לשלם מפני המלוה יש לו כנגדו שליש מה שיטול בעל המעות שהוא רביע הכל ונמצא זה כנגד זה עכ"ל:

ואע"פ שהדברים האלו שהורו דברי טעם הם וכו' עד אפשר שיפחות ויטול שכר. א"א הוסיף עתה תימה ואמר לא די על דרך זה שכל ההפסד יהיה על בעל המעות אלא פעמים שנמצא משלם למתעסק יותר על כל ההפסד עכ"ל:

פרק ז

הלכה א

וכן אם התנו שיטול המתעסק רביע השכר וכו' עד הרי זה משלם שתות בלבד מן הטעם שכבר ביארנו. א"א בזה לא כיון שמועותיו שהרי פירש טעמו למה נשבע וגובה מחצה ואין פוחתין לו כנגד שכרו שנתעסק בפקדון שהרי אבד כל החצי של פקדון וכו' מעתה כל מה שישאר וזה מתעסק בו והעסק לשניהם ראוי הוא שיטול בו שכר עמלו לחשבון שהיה נוטל בתחלה ולא כמו שהיה נוטל ממש שאינו דומה עמל חמשה דינרין לעמל מאה דינרין עכ"ל:

פרק ח

הלכה א

וכן השם בהמה על המפטם וכו' עד יתר על מחצית השכר מותר. א"א דבר זה אינו מחוור שהרי אמרו דהיכא דאית ליה בהמה לדידיה סגי ליה בריש עגלא דהיינו דבר מועט ואי לא לא סגי ליה לא במותר שליש ולא בריש עגלא אלא שיש לפרש הא דאמרינן

אי אית ליה בהמה לדידיה אמותר שליש קאי אבל ריש עגלא הואיל וראוי הוא לכל אדם סגי ליה בהכי ודבר מועט דקאמר היינו מותר שליש אע"פ שהוא ספק:

הלכה ד

מקום שנהגו להעלות וכו'. א"א האי פירושא לא נהיר אלא לבהמה כמו למעות כלומר שכר כתף לבהמה כגון עגלים שצריכים לפעמים להוליכן על כתף והוא דבר מועט שאינו מצוי אם נהגו שיטול אותו המתעסק חוץ משכר עמלו שטורח בגידול הבהמות מעלין עכ"ל:

הלכה ז

האחין או היורשין וכו' עד הרי הן כשותפין לכל דבר. א"א לא האירו דבריו שאם יש להם ממון מבית אמותם אינן שותפין בו וכן בכל ריוח שהרויחו שלא מכח ירושת אביהן עכ"ל:

אחד מן האחין וכו'. א"א גם בזה קיצר מאד עכ"ל:

פרק י

הלכה ה

ראובן שהטיל לכיס וכו' עד אלא ישבע ראובן שבועת השותפין שפחתו וילך במנה שבידו וכו'. א"א מי שאמר שישלם שמעון חמשים הולך על דרך שאמר הוא למעלה הטיל לכיס זה מנה וזה מאתים השכר או הפחת לאמצע ונמצא ראובן מפסיד מאתים וחמשים ושמעון כמו כן מאתים וחמשים אלא שאיני מודה שישלם שמעון כלום בכל גרעון שיהיה שם שלא קיבל זה אחריות לזה אלא זה מפסיד ממה שהיה לו וזה מפסיד ממה שהיה לו לפי מעותיהן והשכר לעולם לאמצע והטעם מפורש בירושלמי עד דאת אזיל מזבן חדא זימנא אנא אזיל ומזבין י' זימני ולזה הטעם אין דין הפחת כדין השכר ומ"ש בסוף שאם היה המנה הנשאר ביד שמעון שיטול ממנה ראובן החמשים אינו דין אמת שההפסד לפי מעות שני חלקים לראובן והשליש של שמעון נמצא לראובן בהפסד חמש מאות שלש מאות ול"ג דינר בקירוב ולשמעון מאה ושש ושבעה נשארו לשמעון באותו המנה ל"ג והשאר לראובן וזה דין אמת:

הלכה ו

וכן אם יצא וכו' עד וכן כל כיוצא בזה. א"א ומאחר שהשטר שעל לוי במאה דינר מפורש שהוא מן השותפות של ראובן אם השטר ביד ראובן לא יפטר לוי מן הכל בהודאת שמעון

כי אם המחצה שלו אלא אם יכול להוציא משמעון יוציא ואם לאו יתבע מן לוי אבל אם השטר ביד שמעון נאמן הוא לומר נפרעתי עכ"ל: